

Warszawa, 17 maja 2022 r.

BAS-WAPEiM-968/22

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

DS. 1120. 248. 2022
17. 05. 2022

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paulina Hennig-Kłoska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2021 r. poz. 483, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje dodanie art. 12b-12d w ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych¹.

W nowelizacji przewidziano wprowadzenie regulacji dotyczących zawieszenia spłaty kredytu (wraz z odsetkami) wynikającego z umowy o kredyt:

a) konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim²;

b) hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami³;

c) w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe⁴ (jeżeli kredytobiorcą jest konsument w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny⁵; dalej: k.c.).

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1286, ze zm.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 246.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1027, ze zm.

W projekcie zastrzeżono, iż jeśli kredytobiorca jest stroną więcej niż jednej z wymienionych umów z danym kredytodawcą, wniosek o zawieszenie spłaty kredytu może dotyczyć tylko jednej z tych umów.

Proponowana ustawa dotyczy umów o kredyt zawartych przed dniem 1 maja 2022 r., jeżeli termin zakończenia okresu kredytowania określony w umowie przypada po upływie 6 miesięcy od daty jej zawarcia.

Na podstawie nowelizacji zawieszenie nastąpi na wniosek kredytobiorcy, który powinien zostać złożony z zachowaniem warunków określonych w dodawanym art. 12b ust. 3-4. Spłata kredytu zostanie zawieszona z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie, na okres wskazany przez kredytobiorcę we wniosku. W projekcie określono minimalny okres zawieszenia (nie mniej niż 3 miesiące) oraz okres maksymalny (nie więcej niż 10% okresu kredytowania określonego w umowie o kredyt). W okresie zawieszenia wykonywania umowy kredytobiorca nie będzie zobowiązany do dokonywania płatności z niej wynikających, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umową. Okres zawieszenia spłaty kredytu nie będzie traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegną przedłużeniu o okres zawieszenia spłaty kredytu. W okresie zawieszenia spłaty kredytu nie będą naliczane odsetki ani pobierane opłaty (z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń kredytu).

Projekt nakłada na kredytodawcę obowiązki w zakresie potwierdzenia, na trwałym nośniku, otrzymania wniosku oraz dotyczące przekazania tego potwierdzenia kredytobiorcy. Powinno to nastąpić w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o zawieszenie spłaty kredytu. W potwierdzeniu należy określić okres zawieszenia spłaty kredytu oraz wysokość opłat z tytułu ubezpieczeń umowy o kredyt. Zgodnie z proponowanym aktem brak potwierdzenia nie wpływa na rozpoczęcie zawieszenia spłaty kredytu.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy w analizie należy uwzględnić:

- a) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającą dyrektywę Rady 87/102/EWG⁴ (dalej: dyrektywa 2008/48/WE);
- b) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2439, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm. W projektowanym art. 12b ust. 1 pkt 3 w zakresie definicji konsumenta błędnie wskazano odwołanie do art. 221 k.c., definicja ta znajduje się w art. 22¹ k.c.

⁶ Dz. Urz. UE L 133 z 22.5.2008, s. 66, ze zm.

z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniającą dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010⁷ (dalej: dyrektywa 2014/17/UE).

Celem dyrektywy 2008/48/WE jest harmonizacja niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i procedur administracyjnych państw członkowskich, dotyczących umów o kredyt konsumencki (art. 1).

Umowa o kredyt w rozumieniu dyrektywy 2008/48/WE oznacza umowę, na mocy której kredytodawca udziela kredytu konsumenckiego lub daje przyrzeczenie udzielenia kredytu konsumenckiego w formie odroczonej płatności, pożyczki lub innego podobnego świadczenia finansowego, z wyjątkiem umów dotyczących ciągłego świadczenia usług lub dotyczących dostaw towarów tego samego rodzaju, jeżeli konsument płaci za takie usługi lub towary w ratach przez okres ich świadczenia lub dostarczania (art. 3 lit. c).

W dyrektywie 2008/48/WE określono w szczególności wymogi w zakresie: informacji podawanych w reklamach umowy o kredyt; informacji udzielanych konsumentom przed zawarciem umowy; obowiązku przeprowadzenia oceny zdolności kredytowej konsumenta; informacji zamieszczanych w umowie o kredyt; przyznania konsumentowi prawa do odstąpienia od umowy, bądź do dokonania przedterminowej spłaty kredytu.

Dyrektywa 2014/17/UE określa wspólne ramy dla niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących umów obejmujących kredyt konsumencki zabezpieczony hipoteką lub w inny sposób, a związanych z nieruchomościami mieszkalnymi (art. 1).

Dyrektywa 2014/17/UE ma w szczególności zastosowanie do umów o kredyt, który zabezpieczony jest hipoteką albo innym porównywalnym zabezpieczeniem na nieruchomości mieszkalnej powszechnie stosowanym w państwie członkowskim lub który zabezpieczony jest prawem związanym z nieruchomością mieszkalną oraz umów o kredyt przeznaczony na sfinansowanie nabycia lub utrzymania prawa własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego lub planowanego budynku (art. 3).

Przepisów dyrektywy 2014/17/UE nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących przed dniem 21 marca 2016 r. (art. 43).

Dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim utrzymania lub wprowadzenia bardziej rygorystycznych przepisów mających chronić konsumentów, pod warunkiem że przepisy takie są spójne z obowiązkami państw członkowskich na mocy prawa unijnego (art. 2).

⁷ Dz. Urz. UE L 60 z 28.2.2014, s. 34, ze zm.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowana ustawa nie jest sprzeczna z przepisami zawartymi w dyrektywie 2008/48/WE oraz w dyrektywie 2014/17/UE.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 17 maja 2022 r.

BAS-WAPEiM-969/22

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

DS. 120.248.2022(2)
17.05.2022

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paulina Hennig-Kloska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje dodanie art. 12b-12d w ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych¹.

W nowelizacji przewidziano wprowadzenie regulacji dotyczących zawieszenia spłaty kredytu (wraz z odsetkami) wynikającego z umowy o kredyt:

- a) konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim²;
- b) hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami³;
- c) w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe⁴ (jeżeli kredytobiorcą jest konsument w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny⁵; dalej: k.c.).

W projekcie zastrzeżono, iż jeśli kredytobiorcą jest stroną więcej niż jednej z wymienionych umów z danym kredytodawcą, wniosek o zawieszenie spłaty kredytu może dotyczyć tylko jednej z tych umów.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1286, ze zm.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 246.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1027, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2439, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm. W projektowanym art. 12b ust. 1 pkt 3 w zakresie definicji konsumenta błędnie wskazano odwołanie do art. 221 k.c., definicja ta znajduje się w art. 22¹ k.c.

Proponowana ustawa dotyczy umów o kredyt zawartych przed dniem 1 maja 2022 r., jeżeli termin zakończenia okresu kredytowania określony w umowie przypada po upływie 6 miesięcy od daty jej zawarcia.

Na podstawie nowelizacji zawieszenie nastąpi na wniosek kredytobiorcy, który powinien zostać złożony z zachowaniem warunków określonych w dodawanym art. 12b ust. 3-4. Spłata kredytu zostanie zawieszona z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie, na okres wskazany przez kredytobiorcę we wniosku. W projekcie określono minimalny okres zawieszenia (nie mniej niż 3 miesiące) oraz okres maksymalny (nie więcej niż 10% okresu kredytowania określonego w umowie o kredyt). W okresie zawieszenia wykonywania umowy kredytobiorca nie będzie zobowiązany do dokonywania płatności z niej wynikających, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umową. Okres zawieszenia spłaty kredytu nie będzie traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegną przedłużeniu o okres zawieszenia spłaty kredytu. W okresie zawieszenia spłaty kredytu nie będą naliczane odsetki ani pobierane opłaty (z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń kredytu).

Projekt nakłada na kredytodawcę obowiązki w zakresie potwierdzenia, na trwałym nośniku, otrzymania wniosku oraz dotyczące przekazania tego potwierdzenia kredytobiorcy. Powinno to nastąpić w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o zawieszenie spłaty kredytu. W potwierdzeniu należy określić okres zawieszenia spłaty kredytu oraz wysokość opłat z tytułu ubezpieczeń umowy o kredyt. Zgodnie z proponowanym aktem brak potwierdzenia nie wpływa na rozpoczęcie zawieszenia spłaty kredytu.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych **nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski